

DEKLARACJA PRAW OSÓB NALEŻĄCYCH DO MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH LUB ETNICZNYCH, RELIGIJNYCH I JĘZYKOWYCH

*rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 47/135
przyjęta i proklamowana w dniu 10 grudnia 1992 roku*

Zgromadzenie Ogólne,
potwierdzając, iż jednym z celów Narodów Zjednoczonych, ogłoszonych w ich Karcie, jest popieranie i zachęcanie do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich, bez wyjątku na rasę, płeć, język lub religię,
potwierdzając wiarę w podstawowe prawa człowieka, w godność i wartość osoby ludzkiej, w równe prawa mężczyzn i kobiet oraz narodów dużych i małych,
pragnąc wesprzeć urzeczywistnienie zasad zawartych w Karcie Narodów Zjednoczonych, w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, w Konwencji w Sprawie Zapobiegania i Karania Zbrodni Ludobójstwa, w Międzynarodowej Konwencji w Sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Rasowej, w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, w Deklaracji w Sprawie Likwidacji Wszelkich Form Nietolerancji i Dyskryminacji Opartych na Religii lub Przekonaniach oraz w Konwencji Praw Dziecka, jak również w innych stosownych dokumentach międzynarodowych, które zostały przyjęte na szczeblu uniwersalnym lub regionalnym oraz dokumentach zawartych pomiędzy indywidualnymi Państwami Członkami Narodów Zjednoczonych,
inspirowane postanowieniami Artykułu 27 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, dotyczących osób należących do mniejszości etnicznych, religijnych lub językowych,
akcentując, iż stałe popieranie i urzeczywistnianie praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych, będąc integralną częścią rozwoju społeczeństwa jako całości i pozostając w ramach demokratycznych opartych na rządach prawa, może przyczynić się do wzmocnienia przyjaźni i współpracy pomiędzy narodami i Państwami,
uważając, iż Narody Zjednoczone mają do odegrania ważną rolę w zakresie ochrony mniejszości,
mając na względzie prace dotąd przeprowadzone w obrębie systemu Narodów Zjednoczonych, w szczególności Komisji Praw Człowieka, Podkomisji do spraw zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości oraz ciał ustanowionych stosownie do Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka i innych dokumentów międzynarodowych praw człowieka w sprawie popierania i ochrony praw osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych, religijnych i językowych,
biorąc pod uwagę istotne prace, jakie zostały przeprowadzone przez organizacje międzynarodowe i pozarządowe w zakresie ochrony mniejszości oraz popierania i ochrony praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych,
uznając potrzebę zapewnienia jeszcze bardziej skutecznej implementacji dokumentów międzynarodowych, dotyczących praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych,
ogłasza niniejszą Deklarację Praw Osób Należących do Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Religijnych i Językowych:

Artykuł 1

Państwa będą chroniły w obrębie ich odnośnych terytoriów istnienie oraz tożsamość narodową lub etniczną, religijną i językową mniejszości, jak również zapewniały warunki służące wspieraniu takiej tożsamości.

Dla osiągnięcia tych celów Państwa przyjmą środki ustawodawcze i inne.

Artykuł 2

Osoby należące do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych, (zwane osobami należącymi do mniejszości) mają prawo do korzystania ze swej własnej kultury, do wyznawania i praktykowania swej własnej religii oraz do używania swego własnego języka, publicznie i prywatnie, swobodnie i bez ingerencji lub jakiegokolwiek formy dyskryminacji.

Osoby należące do mniejszości mają prawo do zakładania i utrzymywania swych własnych stowarzyszeń.

Osoby należące do mniejszości mają prawo do skutecznego uczestnictwa – na szczeblu państwowym i, gdzie to jest właściwe, na szczeblu regionalnym – w decyzjach dotyczących mniejszości, do których one należą lub regionów, w których one zamieszkują, w sposób dający się pogodzić z ustawodawstwem państwowym.

Osoby należące do mniejszości mają prawo do zakładania i utrzymywania swych własnych stowarzyszeń.

Osoby należące do mniejszości mają prawo do nawiązywania i utrzymywania, bez jakiegokolwiek dyskryminacji, swobodnych i pokojowych kontaktów z innymi członkami ich grupy oraz z osobami należącymi do innych mniejszości, jak również kontaktów poprzez granice z obywatelami innych Państw, z którymi są połączone więzami narodowymi lub etnicznymi, religijnymi i językowymi.

Artykuł 3

Osoby należące do mniejszości mogą realizować swoje prawa, włączając prawa ustalone w niniejszej Deklaracji, indywidualnie, jak również we wspólnocie z innymi członkami swej grupy, bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

Żadna szkoda nie może wynikać dla osoby należącej do mniejszości w konsekwencji realizowania lub nie realizowania praw ustalonych w niniejszej Deklaracji.

Artykuł 4

Tam, gdzie jest to pożądane, Państwa przyjmą środki dla zapewnienia, by osoby, należące do mniejszości, mogły realizować w pełni i skutecznie wszystkie ich prawa człowieka i podstawowe wolności bez jakiegokolwiek dyskryminacji oraz na warunkach pełnej równości wobec prawa.

Państwa podejmą środki dla stworzenia korzystnych warunków zapewniających osobom należącym do mniejszości zdolność wyrażania ich cech charakterystycznych oraz rozwijania ich kultury, języka, tradycji i zwyczajów, wyjąwszy sytuacje, w których dane praktyki naruszałyby prawo krajowe i byłyby sprzeczne ze standardami międzynarodowymi.

Gdziekolwiek jest to możliwe, Państwa podejmą właściwe środki dla zapewnienia, by osoby należące do mniejszości korzystały z adekwatnych udogodnień służących nauce ich macierzystego języka lub pobierania nauki w ich języku macierzystym.

Tam, gdzie jest to właściwe, Państwa podejmą środki w dziedzinie edukacji, celem wspierania znajomości historii, tradycji, języka i kultury mniejszości istniejących w obrębie ich terytorium. Osoby należące do mniejszości winny dysponować adekwatnymi udogodnieniami dla zdobywania wiedzy w społeczeństwie jako całości.

Państwa rozważą właściwe środki służące zapewnieniu, by osoby należące do mniejszości mogły swobodnie uczestniczyć w gospodarczym postępie i rozwoju swego kraju.

Artykuł 5

Polityki i programy państwowe należy planować i urzeczywistniać z należyтым uwzględnieniem uprawnionych interesów osób należących do mniejszości.

Międzynarodowe programy współpracy i pomocy należy planować i urzeczywistniać z należyтым uwzględnieniem informacji i doświadczeń, celem popierania wzajemnego zrozumienia i zaufania.

Artykuł 6

Państwa będą współdziałały w kwestiach dotyczących osób należących do mniejszości, włączając wymianę informacji i doświadczeń, celem popierania wzajemnego zrozumienia i zaufania.

Artykuł 7

Państwa będą współdziałały w celu popierania poszanowania praw ustalonych w niniejszej Deklaracji.

Artykuł 8

Nic w niniejszej Deklaracji nie przeszkadza wypełnianiu zobowiązań międzynarodowych Państw odnoszących się do osób należących do mniejszości. W szczególności Państwa będą wypełniały w dobrej wierze zobowiązania, które zaciągnęły na podstawie traktatów i porozumień międzynarodowych, których są stronami.

Realizacja praw ustalonych w niniejszej Deklaracji nie może szkodzić korzystaniu przez wszystkie osoby z uniwersalnie uznanych praw człowieka i podstawowych wolności.

Podejmowane przez Państwa środki służące zapewnieniu skutecznego korzystania praw ustalonych w niniejszej Deklaracji nie mogą być *prima facie* uważane za sprzeczne z zasadą równości zawartą w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Nic w niniejszej Deklaracji nie może być rozumiane jako zezwalające na jakąkolwiek działalność sprzeczną z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych, włączając w to zasady suwerennej równości, integralności terytorialnej i niepodległości politycznej Państw.

Artykuł 9

Agendy wyspecjalizowane oraz inne organizacje systemu Narodów Zjednoczonych będą wносиły wkład w pełne urzeczywistnienie praw i zasad zawartych w niniejszej Deklaracji w obrębie odnośnych sfer kompetencji.